

སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་
ཕྱག་ཚེན་ལྷ་ལྷན་གྱི་འགྲེལ་བ།
མཁམ་པོ་བསམ་འགྲུབ།

Commentary on Jigten Sumgön's
Fivefold Path of Mahamudra

By
Khenpo Samdup

ཚོན་བརྗོད།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ཤིང་བུ་པ་འཛིག་ཉེན་མགོན་
པའི་ཕྱག་ཆེན་ལྷ་ལྷན་འདི་ནང་ལ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་གང་ཟག་
གཅིག་གི་ལམ་རིམ་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཡག་གི་ཚོས་ཡིན།
སྐར་ངས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་འགྲེལ་བ་མགའ་ཞིག་བྲིས་
པའི་ནང་ཕྱག་ཆེན་ལྷ་ལྷན་གྱི་དོན་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ལྟལ་དུ་སྤྱད་ནས་
ནང་ཚོས་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་བསམ་བསམ་སྤྱོད་པ་
བསྐྱུས་གྱི་དབར་བསྐྱུན་ཞུས་པ་ཡིན། ཡིག་བསྐྱར་བ་བའི་ནེ་ས་དང་
སྐྱ་ཡང་ན།ཞུ་དག་པ་ལྟ་བུ་ཤ་དེབ་གཟུགས་མཛེས་རིས་པ་ཅི་རན་
ཚེན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་རོག་གནང་བ་ལ་སློང་ནས་ཕྱག་རྒྱ་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་
ཡིན། མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བསམ་འགྲུབ་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་བ་
༢ པའི་ཚེས་༡ ཉེན་མགའ་ཆེན་ཚོས་ཚོགས་ཚོ་ལོ་ལྟ་ལོག་ནས།

#

Acknowledgements

Lord Jigten Sumgön's *Fivefold Path of Mahamudra* is a text in which the full extent of the vast scope of the Buddha’s teachings is fully contained. It spans the gradual path of Dharma practice for the individual, and is a complete guide to the way of practicing through all of the gradual stages of the path.

Excerpting passages from some of my previously written commentaries such as *Stages of Meditation Awakening the mind*, *Supplication to the Illustrious Tara*, and others, I have extracted the substantive material that completely contains the meaning of the Fivefold Path of Mahamudra and have composed and printed this commentary with the intent to benefit those with a sincere desire to strive in the practice of the Dharma.

I would like to sincerely thank for all of their help: Vanessa and Dianne for their translation, Trisha for editing, Lance David Bergerson for page layout and book cover.

Khenpo Konchok Samdup
February 1, 2016
Garchen Buddhist Center in Ohio

དཀར་ཆགས།
དང་པོ་ལྷན་གནད་མཚེས་པ།
རྣམ་རྒྱུད་ལྷོ་ཚེས་བདུན།
གཉིས་པ་སེམས་གནད་ལ་སྦྱི་དོན་གསུམ།
དང་པོ་སྦྱོན་འགོ་ལ།
ལྷན་མོང་ལྷོ་ཚེས་འགོ།
སྦྱོ་སྦྱོག་རྣམ་བཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ།
ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོན་འགོ།
༡་་་་་སྐྱབས་འགོའི་བྱིང།
༢་་་་་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས།
༣་་་་་མཚུལ་གྱི་བྱིང།
༤་་་་་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར།

ལྷན་པར་གྱི་སྦྱོན་འགོ།
༡་་་་་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ།
༢་་་་་སྦྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་ཚུལ།
༣་་་་་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱོམས་ཚུལ།
དངོས་གཞི།
༡་་་་་ཡི་དམ་བསྐྱོམ་པ།
༢་་་་་སྐྱ་མ་སྐྱབ་པ།
༣་་་་་ལྷན་གྱི་ཚེས་པོ་བསྐྱོམ་པ།

རྗེས་བསྐྱོ་བས་རྒྱས་འདེབས་པའོ།

CONTENTS

- I Vital Points of Physical Posture
 - a. Sevenfold Posture of Vairocana
- II Vital Points of Mind

The Preliminaries

- 1. The Common preliminaries
 - a. How to Meditate on The Four Thoughts That Turn the Mind to Dharma
- 2. The Uncommon Preliminaries
 - a. Instructions for the practice of Refuge
 - b. Meditation and Recitation of Vajrasattva
 - c. Instructions on the Mandala Offering
 - d. The Practice of Guru Yoga
- 3. The Special Preliminaries
 - a. How to Meditate on Loving-kindness
 - b. How to Meditate on Compassion
 - c. How to Meditate on Bodhicitta

The Main Body of the Text

- 1. Meditating on the Deity
- 2. Accomplishing the Lama-Guru Yoga
- 3. Meditating on Mahamudra

The Conclusion

Sealing with The Dedication

The Fivefold Path Mahamudra of Jigten Sumgön

ཕུག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལྷ་ལྷན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ།
ལྷས་གནད་དང་སེམས་གནད་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལྷས་གནད་མཚོས་པ།

When we embark on The Fivefold Path of Mahamudra, there are the key points of the physical posture, and the key points of the mind to be considered.

དང་པོ་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྟོན་བདེ་བ་ལ་རྐང་པ་དྲོར་སྦྱིལ།
མཁའ་ཚོག་བསྐང་། དབུང་པ་བརྒྱང་། མགྲིན་པ་ཡིད་ཅམ་འགྲུག
ལག་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་རྐྱ་ལ་སྦྱར།
མིག་སྒྲ་རྩེར་དབབ་པ་སྟེ། རྣམ་སྣང་གི་ཚོས་བདུན་དང་ལྷན་པར་བྱའོ།

First here, in attending to the physical aspect, we train in The Seven-point Posture of Vairocana by working to assume the seven points of this meditation posture. To do this, we sit in a quiet place with legs folded in lotus (vajra) posture, the spine straight and firm, the shoulders open and broadened, the chin tucked slightly in, the hands resting in equipoise posture, the tongue resting on the upper palate, and the gaze gently lowered towards the tip of the nose.

གཉིས་པ་སེམས་གནད་ལ་སྦྱི་དོན་གསུམ་སྟེ།
སྟོན་འགོ་དང་དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་ལས།

།དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་པར་གྱི་སྟོན་འགོ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགོ་ནི་།

Secondly, we turn to training in the essential key points of concern with relation to the mind in the preparatory, main, and concluding phase practices. Here first, we have the common, uncommon and special preliminary practices of the Preparation Phase.

རང་གི་སློལ་ཁ་དགོ་བ་ལ་སྤྱུགས་པའི་ཆེད་དུ་སློལ་སྤྱོད་རྣམ་བཤེན་བསྐྱོན་དགོས། ཆོ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསྐྱོན།

In order to turn our minds to virtue, we meditate on the four thoughts that turn the mind. To counteract our attachment and clinging to the present life, we meditate on the difficulty of finding the precious human body of freedoms and endowments.

དལ་འབྱོར་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་མུར་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

Even though we have obtained this body of freedoms and endowments, it will soon disintegrate.

༼སློལ་ལས་དང་ལེ་ལོའི་ཆོ་འདིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འཆི་བ་མི་རྟོག་པ་བསྐྱོན།༽

As an antidote to idleness, laziness, and the attachment to the activities of this life, we meditate on impermanence.

དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱོན།

To make meaningful use of our freedoms and endowments, we should meditate on karma—the law of cause and effect.

མྱིད་པ་བདེ་བར་འཇོན་པའི་གཉེན་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོན།

As an antidote to grasping at samsaric pleasures as happiness, we meditate on the defects of samsara.

སྤྱི་སྤྱི་མོང་གི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་བཞི་པོ་འདི་ཁང་པའི་མང་དོ་སྤྱི་སྤྱི་ཚོས་ཀྱི་
ཅུ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་སྤྱི་དེས་པ་གལ་ཆེའོ།

The Common Preliminaries of the four thoughts that turn the mind, like the foundation of a house, are the very roots of Dharma, and are of prime importance.

ཁག་ཉིས་པ་སྤྱི་སྤྱི་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱི་ནི། རང་གི་རྒྱུད་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུད་
དུ་སྤྱི་སྤྱི་པ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་འགོ་འདྲི་བྲིད། རྣམ་གྲྲི་སྤྱི་སྤྱི་དག་བྲིད་དོ་རྣེ་སེམས་
དཔའི་བསྤྱི་སྤྱི་བསྤྱི་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་རྣེ་གས་པ་མཚུལ་གྱི་བྲིད། བྲིན་
རྣམས་འཇུག་བྲིད་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་འབྲུང་བསྤྱི་སྤྱི་པ་དང་བཞི་སྤྱི་སྤྱི་མོང་
གི་བཞི་ལ་འབད་པར་བྲིད།

When we are working with the trainings of the Uncommon Preliminary practices, we have the practice of Refuge, which establishes one as a perfect vessel; meditation and recitation on Vajrasattva, that purifies negativities; Offering the Mandala, which perfects the two accumulations, and the practice of Guru Yoga, that which enables one to receive blessings. We should strive, and put forth good effort, in these four trainings of the foundational preliminary practices!

གསུམ་པ་བྲིད་པར་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་གསུམ་སྤྱི་སྤྱི་བྲིད་པ་དང་
སྤྱི་སྤྱི་དང་། བྲིད་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྤྱི་སྤྱི་པའོ། །
བྲིད་པ་དང་སྤྱི་སྤྱི་རྣེ་ཏུ་སྤྱི་སྤྱི་།
གཞན་པར་གྱི་དཀྱིལ་སྤྱི་སྤྱི་མ་བཅད་ན། །
སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་འོར་ཆེར་མི་འབྲུང་བས། །
སེམས་སྤྱི་སྤྱི་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།

བྱམས་དང་སློང་རྗེ་རྟེན་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཏྲ་ཕོ་ལ་ཞེས་པ་ཐར་པའི་
 ས་ལམ་བཤོད་བྱེད་ཏྲ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་དང་སློང་རྗེ་
 ཡོད་ན་ས་ལམ་བཤོད་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེམ་པ་ནི་ཏྲ་རྒྱལས་ནས་དར་ཐོབ་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཏྲ་ཕོ་
 མཚོགས་པ་བང་གིས་བསྐྱེལ་ནས་དཀྱུས་ཐོག་གས་མཚོགས་པའི་འོྲོམ་
 ཐོག་གཅོད་པ་དེ་ལྟར། གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་སེམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
 འབྱོར་པའི་དཀྱུས་ཐོག་གཅོད་དགོས། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ལྟ་མིས་
 མཚོན་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པས་སྐྱེ་འཕགས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་
 དཀྱུས་ཐོག་ཚོད་པ་ལ་གཞན་གྱི་འོར་ཆེའམ་ལེགས་སོ་སྟེར་བའི་གཟུགས་
 ས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་སྦྱོར་བ་མཛད་པ་དང་།
 སེམས་ཞེས་པས་དགོ་ཕྱི་གང་བྱས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པས་ཀུན་
 སློང་བཟང་པོའི་སེམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཟེར་བ་དང་།
 དེ་ཕྱག་ཚེན་གྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ན་སྟོན་འགྲོའོ།།

In the third category within the Special Preliminaries, are the practices of meditating on loving-kindness, meditating on compassion, and the cultivation of bodhicitta. As it is said,

*If the steed of love and compassion
 Does not run for the benefit of others,
 It will not be rewarded in the assembly of gods and men.
 Attend, therefore to the preliminaries,
 And embody this steed of compassion!*

With this very “stallion”- the precious and supreme steed-like love and compassion that journeys the Path to Liberation, one will trot along the course of the grounds and paths. Through the cultivating of this bodhicitta, one will swiftly gallop forth onward- progressing to established attainment.

Just as the swift horse urged on will set to run the course and take to the lead quickly, we ourselves need to take to the course of training our minds in the cultivation of the enlightened mind of bodhicitta- the mind set on the altruistic intention of benefiting others.

It is said that when this mind of bodhicitta, which is the well-spring of accomplishing the purpose of both others' and oneself, arises in one's mind, gods and humans will issue forth, prostrate, and sing one's praises. Upon ones' arousal of bodhicitta, the exalted and ordinary beings alike will bestow accolades such as, "Well done!" "Very good!" Excellent!"

Within the mind - that which conceives and contains all kinds of thoughts and perceptions, there are, for example, thoughts of good and bad, as well as both positive and negative mind-states. For practitioners on the path, taking on the 'Great Adornment' of this Enlightened, superior mind-state of bodhicitta is a true necessity, and something that must be established before entering the actual practice of formal Mahamudra meditation. As this is the case, cultivating this enlightened intent- the mind of bodhicitta, must be attended to when training in the preliminary stages of the Fivefold Path.

སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཡིན་དེས་རྒྱ་སྤོང་རྗེ་དེས་རྒྱ་
བྱམས་པ། དེས་ན་དང་པོ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་
ཆགས་པའི་གཉེན་པོར། བྱམས་དང་སྤོང་རྗེ་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱོམས་
ཤིང་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་ན་ལམ་འབྲུལ་བ་སེལ་བ་ཡིན། བྱམས་པའི་ངོ་བོ་ནི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེན་ན་བསམ་པའི་སེམས་པ་
བཟང་པོ་ཡིན། སེམས་པ་དེ་རང་གི་ད་ལྟའི་མ་ནས་བརྒྱུང་སེམས་ཅན་
ཚང་མ་ལ་མཉམས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་དགོས།

How to Meditate on Love

Buddhahood is attained because of bodhichitta, which is brought forth out of compassion. Compassion is brought forth out of love. **Therefore, we first meditate on cultivating love.** To counteract the tendency for attachment to the bliss of nirvana, four - we meditate on extraordinary love and compassion. When love and compassion are awakened in our mind stream, confused projections on the path will be dispelled. The essence of love is basic kindness. This means longing for all sentient beings to have happiness and the causes of happiness. This intention should be cultivated along with equanimity, starting with one's present mother and expanding out to embrace all beings equally.

གང་ཟག་འགའ་ཞིག་དྲིན་ཆེ་བའི་པ་མ་ལ་བྱམས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་
ཡོད་པས། ཕན་པ་ཚུང་ཏུ་བྱས་པ་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དཔེར་ན་
རང་གི་སློགས་སམ་སྤྲུག་གུ་སྤྲོད་ནས་དགའ་བའི་མི་སློགས་ལ་བྱམས་
པའི་ངོ་བོ་དེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སེམས་ཅན་
གཞན་རྣམས་བསྐྱོམ་ནས་བྱམས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའང་ཡོད།
བྱམས་པ་འབྱུང་བའི་ཚད་དག་གཞིན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སློགས་
རིས་མི་འཇུག་ན་འགྲོངས་པ་ཡིན། སློགས་རིས་བྱུང་ན་ཆོ་འདིའི་མས་
ཀྱང་ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་དབྱ་བྱས་པའང་ཡོད། དབྱ་སློགས་ཀྱང་ཆོ་
རབས་གཞན་ཏུ་མར་བྱས་ནས་ཕན་བཏགས་པ་ཡོད་པར་བསམ་ལ་
བྱད་མེད་ཏུ་མ་གྱུར་བར་ཏུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ། དེས་ཕན་པ་ནི་རང་
དང་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

There are some individuals who find it difficult to feel love for their kind parents, but you can cultivate love even for those who have not benefited you much. You can think of your lover or your child that you love and cherish from your heart. You can meditate on them as the essence of love and in that way single-pointedly cultivate and grow your love. Gradually, you can expand it out to include all sentient beings. The sign your cultivation of love has

been successful is that you do not feel any bias or discrimination among beings, whether they are appearing as your enemies, loved ones, or strangers. If you feel discrepancies between your feelings of love and caring toward different sentient beings, you should reflect as follows, “My mother of this present life has been my enemy in other lifetimes. My enemy in this life has treated me with kindness and benefited me in previous lives as my own mother.” Keep applying yourself to the cultivation of love for all beings until you can see all of them without discrepancy as your own mother. The benefit is that it becomes a source of well-being and happiness for yourself and others.

། རྒྱལ་བུ་མཉམས་པ་བསྐྱོམ་མི་རྣམས་ན་ཡང་གཞན་ལ་མཚོ་བ་ངེས་པར་
 ཏུ་སྤངས་གང་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་དགོས།
 རང་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་
 པ་ལ་གཅིག་མཚུངས་དང་།
 རང་ཉིད་སྐྱབ་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཚང་མ་གཅིག་
 མཚུངས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས། རང་གི་ལྷན་ལ་དཔེ་ལོང་ལ།
 གཞན་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱེད་གཅིག་གསུངས་པ་བཞིན་དང་།
 གཞན་གྱི་དྲིན་ལས་རང་གི་ལོང་སྦྱོང་པའི་ཚུ་སློག་ལམ་ཁང་པ་སོགས་
 མདོར་ན་རང་གི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 གི་ཡོད། རང་ཉིད་གཅིག་པོ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཚོ་གནས་སྐྱབ་
 ཐབ་མེད་པ་རེད་མདོར་ན་ཟ་མ་ཁམ་གང་ཟ་བ་དང་ཇ་ཕོར་གང་
 མཐུང་བ་ཚན་ཚད་གཞན་ལ་བསྟོན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་པའི་དཀའ་
 དྲིན་ཡང་ཏུ་སེམས་ན་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །།

Although we may find it difficult to meditate on love in this way, we must diligently strive in its cultivation as best we can, as it is necessary that we abandon all harm to others. We should see that the desire for own well-being and happiness, and all others’ desire for their own happiness, is exactly the same.

We should understand as well, that just as we ourselves have the wish to be free from suffering, so too do all other beings. As the Buddha said,

We should look to our own situation as an example, and doing so, we will bring no harm to others.

When we consider it, we see that all the things that we ourselves use and enjoy, such as water, good roads, electricity, our homes and other buildings, etc. come about through the efforts and kindness of others.

Basically, all of one's well-being and happiness come about through reliance upon others. If we were alone in the world, sustaining ourselves, and living well and prosperously would be quite impossible!

In brief, we can see that even the smallest morsel of food, or tiniest teacup of drink, come about through this reliance upon others. We should recall this again and again, and consider others fondly, remembering the hardships they have endured for us. This recollection serves to rouse and cultivate the mind of love and affection, which is of great benefit!

གཉིས་པ་སྣང་རྗེ་བསྐྱོན་ཚུལ་བྱམས་པ་ལས་སྣང་རྗེ་སྟེ།
སྣང་རྗེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྟུག་བཟུལ་བ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བཟུལ་དེ་
དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན།ཅུ་བའི་མ་འདི་རྣམས་འཇིག་
ཉེན་འདི་ན་རང་དབང་མེད་པར་སྟུག་བཟུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ལྷོད་གི་ཡོད་ན་སྣང་རྗེ་ཅི་ལ་མི་སྟེ།

The second stage is meditating on compassion.
Compassion is born from love and caring. It is defined as the longing for suffering beings to be free from suffering. Think about your own mother on this earth. If she was enduring immeasurable pain and suffering, how could you not help but feel compassion for her? Would you want to help her, to rescue her from her suffering,

བདག་ལ་སྣང་ནས་བརྗེ་བའི་མ་གཞན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྲུག་
 བསྐལ་དེ་ལས་རྗེ་ལྟར་ཐར་བར་བྱ་སྟེ་ལས་བྲལ་འདོད་གི་
 རྣམ་པའི་སྣང་རྗེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འདུག་ཀྱང་ཅུང་། སྲོད་ལམ་གང་
 བྱས་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།
 སྣང་རྗེ་དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཉམས་པ་ཉིད་བྱེ་བྲག་མེད་པར་
 མཐོང་ནས། ཐམས་ཅད་བདག་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ་བསམ་
 བྱས་པར་མའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྲུག་བསྐལ་བ་རྣམས་དེ་
 ལས་འདོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་རང་གི་ངང་གིས་སྣང་རྗེ་དེ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་
 འབྱུང་བའི་ཚོ་རྗེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྣང་རྗེ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །

so that you feel a longing for all beings who have been your own
 loving and kind old mothers to be free from suffering and its
 causes. Even when you experience this kind of compassion in
 your meditation sessions, you should keep cultivating
 compassion at all times, thinking of all sentient beings
 throughout your day-to-day activities as well.

When your compassion has reached the stage at which you
 feel equal compassion for all and see no disparity, then
 turn the focus of your meditation toward strangers and
 beings to whom you feel indifference. Think to yourself,
 “All beings are my dear friends.”

By meditating in this way, the compassion that longs for
 those experiencing excruciating suffering to be free from
 suffering naturally will arise equally toward all beings in
 your mind stream. This is also the sign you have become
 accomplished in compassion meditation and is called
 “great compassion.”

སྐྱེ་དོན་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། ཡི་དམ་སྒོམ་པ། ལྷ་མ་སྐྱབ་པ།
ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཉམས་སྲུ་སྤང་བའོ། །

The Main Practices

When we move into the primary stages of training on the Fivefold Path, we have the practices of meditating on the Deity, Accomplishing the Lama-Guru Yoga, and Mahamudra meditation practice.

རང་ལུས་ལྷ་སྐྱེའི་རྒྱལ་པོ་ལ། །
གཞི་འགྲུར་མེད་ཀྱི་བརྟན་ས་མ་བཟུང་ན། །
མ་མཁའ་འགྲོའི་འཁོར་འབངས་མི་འདུ་བས། །
ལུས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།
རང་གི་སྤང་ཁམས་བསྐྱེད་མཚེད་གདོད་ནས་ལྷར་སྐྱབ་པ་རྒྱལ་པོའི་
གཟུགས་སྲུ་བཀོད་པའོ། རང་ལུས་སྤང་པོ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ།
ཁམས་ལྷ་ཡུམ་ལྷ་སོགས་གདོད་ནས་ཡོངས་སྲུ་སྐྱབ་པ།
ཡི་ནས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་བཞིན་རིག་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རང་
གཟུགས་ལྷ་ཡི་སྐྱེ་བྱ་གསལ་བར་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་འོ།

ལྷ་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྦྱོང་ཕྱིར་གསལ་དག་ང་རྒྱལ་བརྟན་
པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་གྱིད་འཛིན་པའི་གཟུགས་སྲུ་
བཀོད། གཞི་རིག་པ་རང་སྤང་ལྷ་སྐྱེར་ནམ་རྟོག་གིས་གཡོ་བར་མི་
ལུས་པ་འགྲུར་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་གདན་ས་བཟུང་ན།

མ་མཁའ་འགྲོས་མཚོན་ཏེ་འཁོར་འབངས་དབང་དུ་འདུ་བ་རྒྱལ་པོའི་
འཁོར་འབངས་ཀྱི་གཟུགས་སྲུ་བཀོད་པའོ།
དེས་ན་ལུས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་གསལ་བ་དང་།

ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོམ་པ།
གསུང་ནི་སློང་པོ་བཟླ་ཞིང་ལྷ་ས་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱ་སྐྱོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་
མཛོད་ཅེས་པ་འདི་གོལ་ལམ་གྱི་སློང་པོ་ཡིན།

First-Meditating on the Deity

As it is said,

*If one's body, the King of Deities,
Is not stabilized on this unchanging ground,
The retinue of dakinis will not assemble.
Attend with diligence, therefore, to the body as the yidam,
And embody the aggregates and elements as the primordially es-
tablished, victorious deity!*

One's body – the aggregates, elements and sense sources have primordially been the deity- “king of form.” Intrinsically, for instance, one's five physical aggregates are the five Buddha Families; and the body's five elements, are the five Female Consorts. They have been thoroughly established in this way from the very beginning. As this is the case, clearly visualizing and generating one's own form in the manner of it's primordially existent and established nature-which is that of the deity- *awareness bodhicitta*, is the “king” of generations.

In order to purify the conceptions of fixating to the deity as ordinary, we meditate on the deity with clear, lucid and stable *deity-pride* in development stage meditation – the “king” of meditations.” This meditation practice is that which establishes us as the embodiment of one who seizes the kingdom.

If, through remaining unshakable from the unwavering confidence of the ground awareness self- manifesting as the form of the deity, one seizes the stronghold of the stable pride of the deity, then the mother dakinis issue forth and assemble- and Samsara and Nirvana are brought under ones control. Thus, one becomes the embodiment of the retinue of the Victorious ones!

Therefore, in our meditation we should clearly and vividly visualize our form as the enlightened form of the yidam deity; meditate in the samadhi of our Enlightened Nature of Mind;

and issue forth with the Enlightened Speech of the deities' mantra. It is this persistently devoted engagement in the practice of meditating on the form of the yidam deity that is the very essence of the Path to Liberation.

གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གང་ལའང་རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་
བ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་བྱི་གང་བསལ་བཞག་དང་བལ་བར་གནས་པ་
ཡིན་ལ།

Whether in the context of the ground, path, or result, our basic nature, our true essence, is unchanging, beyond waxing or waning, beyond anything to be denied or anything to be asserted.

དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་ལ། རང་དང་སྣ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་
ཅན་དུ་སྒྲང་བའི་ཚོ། བདག་འཛིང་བ་ཀུན་ཕྲན་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱུགས་སུ་
འཐུམ་པ་ན། ལྷ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་དོན་
མངོན་དུ་མཛད་ནས་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་ལ། གཞན་དོན་དུ་མཁྱེན་
བརྩེ་བྱས་པ་ཚད་མེད་པའི་སྣོ་ནས་སྣོན་ལམ་དང་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་
རྣམ་པ་རྟགས་ཀྱི་སྣ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་བསྐྱེས་མཚོན་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན།

However, for the sentient beings who do not realize this, oneself and the deity appear to be separate entities. When we are totally fettered, encased in the cocoon of karma and emotional poisons, the deity is the embodiment of wisdom—the wisdom of liberation. Fully actualizing the true nature, Dharmata, self-benefit is brought to fulfillment. For the benefit of others, through immeasurable wisdom, love, and power, prayers of aspiration and great wisdom appear in the symbolic mudra of development of the visualization of the deity, recitation of the deity's mantra, and puja and retreat accomplishment practices of the deity are known as the way to accomplish the deity on the outer level.

བསྐྱེད་པའི་སྣ་དེ་རྣམ་པ་གསལ་བ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་རྣམ་དག་དྲིན་པ་
 གསུམ་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱངས་བ་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་འབྲས་ཡིན་
 པས། དེ་ལ་སྣང་བ་ནི་རང་གི་དབང་པོ་ལྷའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་
 བ་ཡིན་པས། དེ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་དང་པོ་རྣམ་པ་གསལ་བ་གསུངས་ཏེ།
 སྦོད་བཅུད་སྣ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱ་གཤམ་སྐྱགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
 གསལ་ནས། སེམས་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བ་དེ་ཡིན།

When we give rise to the deity in deity development-stage practice, we need to have three elements intact: clear and vivid visualization, stable deity-pride, and recollection of purity. In all these cases, by relying on the practice of deity development, our grasping and fixation on mundane appearances and our mundane perceptions are purified. This is the result of meditating on such a path as this.

Appearances here refer to the appearance of all objects of our five senses, such as form and the rest. As a method of purifying these, we are first taught how to visualize with clarity and vividness.

Having a clear visualization means visualizing the universe as the immeasurable deity palace and all within the universe as the deities, recognizing all sounds as the nature of mantra, and not letting the mind proliferate after objects.

དེ་ལྟར་གོམས་པས་མཐར་གསལ་བ་དང་བརྟེན་པའི་ཚད་ནི།

After practicing in this way for some time and becoming adept in it, the signs or measures of gaining clarity and stability in the visualization will be as follows:

ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་སྤོ་མོ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
 མི་བརྗེ་བས་མངོན་པར་འགྱུར་བ། སྐྱ་མདོག་དང་ཞལ་

ཕྱག་བྱོན་བཞུགས་འོད་ཟེར་སྣོ་བསྐྱུ་སོགས་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཡང་དེ་ལྟར་
བསྐྱུར་དུ་བཏུབ་པ་སྟེ་བཞི་བརྟན་པའི་ཚད་དོ། །

Even after we have been resting our minds in this nature for a long time, we will not be disturbed even by the subtlest thought, for we will have actualized the visualization. No matter what we are meditating on, whether it is the face, hands, or appearance of the deity, the deity's coming or residing, the emanating and re-absorption of light rays, and so forth, we will be able to switch back and forth between these at will. These are the four measures of gaining stability in the deity practice.

གཉེས་པ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་ནི། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་།
དངོས་པོར་ཞེན་པ་གཉེས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི་ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ནས་ངའོ་སྐྱམ་པའི་ངར་འཛིན་འདི་ཡིན་པས་དེའི་
གཉེན་པོར་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་གསུངས་ཏེ།
ངའམ་བདག་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པ་དོར་ནས་ཡི་དམ་
གྱི་སྟ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།
རྣམ་པ་གསལ་བ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་འདི་གཉེས་ལས་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་
འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། རང་ངེས་པར་སྟ་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་མེད་ན་རྣམ་པ་
གསལ་ཡང་རྒྱུད་ཐ་མལ་པ་ཡིན་པས་དོན་མེད།
བསྐྱོམ་བྱའི་སྟ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡིད་ངོར་གསལ་བའི་དམིགས་
ཉེན་སྟ་བུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། བསྐྱོམ་བྱའི་སྟར་སྤང་དང་སྐྱོམ་མཁའ་
ཐ་དད་མེད་པར་ཡི་དམ་གྱི་སྟ་དེ་ཉིད་ངའོ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་
འཛིན་སྤངས་དང་མ་བུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་པས་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་
ཤིང་བདག་འཛིན་འཛིག་པའི་དགོས་པ་བྱུང་བར་བ་ཡོད།
རང་སེམས་ཡི་ནས་སྟ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ལུས་དགྱེལ་འཁོར།
དག་སྐྱ་ཚོག་གསང་སྐྱགས་ཉིད། ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་དགྱེལ་

འཁོར་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གསལ་འདེབས་པ་ལས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་གསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

The second of the three necessary elements for deity development is stable deity-pride. Stable deity-pride is taught as an antidote to our ego-clinging and sense of self. We have grasping at a self and grasping at the existence of an objective reality.

The first one, self-clinging, refers to this sense of “me” and “I” that we have had since time without beginning. Between clear and vivid visualization and deity-pride, the latter is actually more important. If we do not have full conviction that we are the deity, even if the visualization is clear and vivid, we will remain stuck in our mundane state of mind. Having a clear visualization alone is thus pointless. It also is important to not think of the deity we are meditating on as just a focal object in our minds. We should have the sense of inseparability between the deity appearing and the one who is meditating on the deity. In this way we are training ourselves to be inseparable with this sense of “I am the deity,” and this deity-pride insulates us from any obstacles. In addition, it has the benefit of destroying ordinary ego-clinging. In fact, know that your own mind has always been the nature of the deity. Your body is the mandala. Your speech has always been the nature of mantra. Everything has always been primordially the nature of the mandala of awakened ones. It is only a matter of tapping into this innate truth and knowing it to be the case. That is what deity practice is about. It is not about trying to force something or imagine something to be the case when in fact it is not.

གསུམ་པ་རྣམ་དག་དྲན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུར་སྒྲུང་ཡང་ཚོས་སྐྱའི་
རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་སྒྲུང་སྟོང་སྐྱུ་མའི་རོལ་པར་རྩལ་སྦྱོང་
བ་ཡིན་ལ། དངོས་སོ་བདེན་གྲུབ་སྟོང་བཅུད་དུ་ཞེན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་སོར་རྣམ་དག་དྲན་པ་གསུངས་ཏེ།
དོན་ལ་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་སྐྱུངས་པ་ཡིན།
རང་སྒྲུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་མདོག་དབྱིབས་ཞལ་ཕྱག་

Next, there is the yoga of recitation, an aspect of enlightened speech. When we recite mantras and prayers, we are purifying our grasping at ordinary mundane speech and all habitual imprints associated with this. The mantra or recitation we are repeating again and again is the agent of purification. By repeating the mantra, we are creating the interdependence to awaken to the result—enlightened speech. Through enlightened speech activities we will be able to fulfill the purpose of sentient beings.

འདི་མེད་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྣོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྤང་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་ལ་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་མ་བུལ་གྱི་བར་
 དུ་སངས་མི་རྒྱ་ཞིང་། ལམ་འདི་དང་ལྡན་ན་སྤང་བ་རང་གི་སེམས་
 དང་སྤང་ཅིག་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 སྤང་གཤམ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་སྣོན་ཅིང་།
 ཡི་དམ་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རོལ་པ་
 འཆར་བས་སྤྱི་ནང་གི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་། འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་
 སྤྱད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོགས་དཔག་དུ་མེད་
 པ་རྣམས་པ་དང་། མཚོག་དང་བྱུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 ལྷུང་དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར། ཉམ་ལེན་འདི་བཞིན་གནང་ན་ཤ་མཚོད་
 པ་སོགས་ལ་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་འདོད་ཡོན་གི་ཚོས་
 ལ་ལོང་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་དང་ཚོགས་རྣམས་པའི་རྒྱ་ཏུ་
 འགྱུར་བ་དང་། མ་མཐའ་འགྲོས་མཚོན་ཏེ་འཁོར་འདས་དབང་
 དུ་འདུ་བ་དཔེར་ན་མི་ལ་རས་པ་རང་སེམས་ལ་དབང་དུ་འགྱུར་ཅིང་།
 ཤ་བ་དང་བྱི་གཉིས་འཇིག་སྐྱག་དང་ཞེ་སྤང་ཞེ་ཞིང་སེམས་བག་
 ཐེབས་ནས་གནས་པ་བཞིན་སྤར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱས་སོགས་ལས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ།།

If we are lacking meditation on the yidam deity in our path of Dharma practice, although we may meditate on the skillful means

and wisdom of emptiness and so forth, as long as we are not free of conceptual grasping to the elements and aggregates, we will not awaken into Buddhahood. When we adopt engaging in the yidam deity meditation that is part of Fivefold Path, we will see that,

*As all appearances are mind,
And are momentary self-manifestations of thought,
We turn away from clinging to sound and appearance as
ordinary!*

Moreover, when that which arises, arises as the play of the body, speech, mind and enlightened activity of the deity, the inner and outer obstacles will not come about. And furthermore, through engaging in making offerings of the desirable sense objects, riches and all enjoyments to the Buddhas, one will quickly gather and perfect inestimable accumulations, and go on to quickly gain all of the common and extraordinary siddhis.

Within this path of practice, even offerings of meat, and so forth, are stainless and free of any fault. Offering meat, and making offerings of the sense objects, possessions and enjoyments, etc., becomes the cause of perfecting the accumulations. Having brought the accumulations to perfection, a gathering dakinis and their retinues will assemble and issue forth with signs.

An example of this, among the life stories, is the story of how the yogi Milarepa, through having gained complete mastery over his mind, was able to pacify a frightened deer of its great terror, and a fierce dog of its driving aggression. You can find accounts and stories of other spiritual masters who have reached such high levels of mastery and states of mind, clearly detailed in the biographies and histories.

གཉིས་པ་སྐྱ་མ་བརྒྱབ་པ་ནི། །
 ལྷ་མ་སྐྱ་བཞིའི་གངས་རི་ལ། །
 མོས་གུས་ཀྱི་ཉི་མ་མ་ཤར་ན། །
 བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱན་མི་འབྱུང་བས། །
 སེམས་མོས་གུས་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།
 ལྷ་མ་སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་གངས་རིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད།
 དེ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཚ་ཟེར་གཟེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་
 མ་ཤར་ན་གངས་རི་ནས་ཚུ་རྒྱན་མི་འབྱུང་ལ།
 མོས་གུས་ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉི་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད།
 ཉི་མའི་ཚ་ཟེར་གྱིས་དྲོས་ནས་ཚུ་རྒྱན་འབྱུང་བ་ལྟར་སློབ་མའི་བཟོད་
 མེད་མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྒྱན་བསྐྱུལ་ནས་ལྷ་མའི་བྱིན་
 རྒྱབས་ཀྱི་དབང་བཞིའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས་དྲི་མ་སྦྱོང་ཞིང་ཐུགས་ཡིད་
 འདྲིས་པར་འགྱུར་བ་གངས་རི་ལས་ཚུ་རྒྱན་འབྱུང་
 བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ།།

Second- Accomplishing the Lama (Guru Yoga)

As it is said,
 If on the guru, snow mountain of the four kayas
 The sun of devotion fails to shine,
 The stream of blessings will not arise.
 Attend, therefore to this mind of devotion,
 And establish yourself as the snow mountain Lama's very nature
 of the four kayas!

Regarding the practice of Guru Yoga, it is said that when the brilliant, warm rays of the “sun of devotion” do not radiate out, the flow of the snow mountain stream [blessings] does not spring forth. Therefore, one should become the embodiment of this sun

of supplication and devotion!

A snow mountain river naturally flows forth invoked by the warm rays of the sun. In the same way, through the disciples overwhelming and intense yearning, the blessings of the Lama are invoked, bringing forth a river-like stream of the four empowerments that cleanse away defilements... *and like the natural bubbling forth of a snow mountain river, one's own mind and lama's mind become inseparably one.*

ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས།
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྐལ་ལྷན་
 རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ནི།
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས།
 ལྷ་མ་མཁས་པ་དག་ལ་ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །
 ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་།
 རྒྱུད་ལས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་།
 །ལྷ་མ་མེད་པར་གྲིང་མཐར་མིན། །
 སྐྱུ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །ཟུ་ཡིས་པ་རོལ་བྱིན་མི་རུས།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
 ལྷ་མ་དེ་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་དག་པས་སྤང་དོར་གྱི་བཅས་མཚམས་ལས་
 མི་འདའ་བའི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ།
 ཤེས་རབ་དག་པས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་དང་
 ལྡན་པ། རྙིང་རྗེ་དག་པས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལྟར་དུ་བྱེད་པ་དང་
 ལྡན་པ། རིམ་བརྒྱུད་བྱིན་རླབས་དང་ལྡན་པ་དེའི་གདམས་པ་ནི་
 ཟབ་ཅིང་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་བཤད་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཆད།
 དབང་གི་རྒྱ་བོ་མ་རུབ། བྱིན་རླབས་ཀྱི་དད་པ་མ་ཡལ།
 ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཀ་མ་ལོག་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

For the fortunate who wish to accomplish the state of completely perfected buddhahood, which is the source of all benefit and happiness, the need to rely on a sublime spiritual friend is an indispensable Dharma. The *Condensed Perfection of Wisdom Sutra (Prajnaparamita-sancayagatha)* says:

Always rely on learned lamas.

If you wonder why: all good qualities of learning arise from them.

And a tantra says:

Even if all good qualities are completely perfected, without a lama, there is no end to samsara:

without an oarsman the boat cannot reach the other shore.

Also, due to pure disciplined conduct, the lama possesses the moral training of not transgressing the prescribed limits of what to adopt and discard; due to pure discriminating knowledge, he possesses expertise in Sutra and Tantra; and due to pure compassion, he is endowed with bearing the burden of only benefitting others. And as it is endowed with the blessing of the lineage transmission, [the lama's] instruction is profound and amazing. Furthermore, it is important that the [stream of] teachers and students be uninterrupted, the stream of empowerments not subside, the blessings of faith not fade, and the essential points of the practice not be perverted.

རྟོགས་པ་སྐྱེད་ཐབས་མོས་གྲུས་ཁོ་ན་ངེས། །

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་གཙོ་བོ་དེ་སླ་
མ་ལ་མོས་གྲུས་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གི་རྩ་བའི་སླ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་
ཚོས་སྐྱེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ།
ལྷར་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སླ་མ་བརྟེན་ཚུལ་བཞིན་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ལ། དུས་འཁོར་ལས།
བསྐྱེད་པ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། །
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཚོན་པ་དང་། །
སྟོན་ཆགས་བྱེ་བའི་ཆོ་བསྐྱབས་པས། །

ཚོ་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་ལྟེ། །
 ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱ་མ་ལ། །དངས་བའི་ཡིད་ཀྱིས་མཉེས་བྱས་ན། །
 མཚོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ནི། །ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ཐོབ། །
 ཞེས་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་ནི། །
 དད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །
 མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །
 ཅེས་སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ནི་མོས་གྲུས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ལས་གསུངས་སོ། །

Devotion alone is ascertained to be the method for giving rise to realization.

The principal method for giving rise to the realization of Mahamudra in one’s mind stream is just devotion to the lama. Moreover, it is important to have confident faith** that one’s root lama is actually the dharmakaya Buddha Vajradhara, and to understand the extraordinary way the Kagyu forefathers of the past relied on their lamas. The *Kalachakra* says:

[Even] by offering to the Three Jewels and protecting the lives of ten million creatures in all the kalpas of the three times, buddhahood will not be attained in this life.*

*If [one] pleases the lama—who is an ocean of qualities—with a pure clear mind, the supreme and ordinary accomplishments are certain to be attained in this very life.***

And Lord Maitreya says [in the *Shalshin Ngontok* section of the *Uttaratantra*]:

*The ultimate reality of all self-born*** is the object of realization of faith itself; the shining sun disk is not seen by those without eyes.*

So it is taught, in both sutras and tantras, that the best method for giving rise to the qualities of realization in the student’s mind stream is mainly devotion.

གསུམ་པ་རྫོགས་རིམ་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ནི།
སེམས་ཉིད་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །

རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱིན་ཚོགས་མ་དངས་ན། །
མཐུན་གཉིས་གྱི་གཟའ་སྐར་མི་བཟླ་བས། །
སེམས་མི་རྟོག་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །
སེམས་ཉིད་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་རྣམ་མཁའའི་གཟུགས་སུ་བཀོད།
བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བའི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་
པ་སྟོང་པའི་ངོས་ནས་གང་དུའང་མ་སྐྱབ་པ་མཐའ་བྲལ་ནམ་མཁའ་
ལྷ་བྱ་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལ།
སྒོག་བུར་སྐྱེན་སྦྱིས་གྱི་དྲི་མའམ།
རྣམ་རྟོག་སྤྱིན་ཚོགས་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད།

ཕྱག་ཚེན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡེངས་མེད་དང་འཛིན་
མེད་དུ་སྟོང་བ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ན་རྟོག་པ་ངོ་ཤེས་ཤིང་། ཉོན་ཤེས་
གྱི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་པོ་རང་སར་དག་སྟེ་མཐུན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱིན་
ཚོགས་དངས་ན་གཟའ་སྐར་བཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ།

Third- Mahamudra Meditation

Now we come to the third of the main practices of The Fivefold Path- Mahamudra meditation, which is very essence of the completion stage practice.

As it is said,

*If from the sky-like expanse of Mind-as-such
The clouds of preconceptions are not blown away,
The planets and stars of the two wisdoms will not shine.
Attend, therefore, to this mind without preconception,*

And embody this form of sky-like Dharmakaya expanse of mind itself!

The Sugatagarba - our Buddha Nature is the unconditioned nature of the ultimate reality. It is primordial, clear-light dharmata, empty of any existence whatsoever, and as such, it is free of any limits- just like the sky. This nature is the unification of cognizance and emptiness, and the fleeting, co-emergent stains of conceptual thoughts, take form like clouds gathering in the sky.

In the non-conceptual practice of Mahamudra meditation, one sustains a non -distracted, attentive awareness that recognizes, but does not grasp at, the arising of thoughts in the mind. Through this recognition, both the afflictive and the cognitive obscurations are naturally purified into themselves, and the intrinsic qualities and attributes of the two omnisciences, which have been inherently present from the very start, become manifestly evident. Just as...when the gathered cloud-cover clears from the sky, the stars and planets naturally shine forth!

རང་གི་སེམས་གྱི་གདོད་ལྷགས་གྱི་ངོ་ནས་རང་བཞིན་
སྣང་ལ་ངོ་བོ་འོད་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
རང་གི་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ཡིན་ལ།
ཚོས་སྐྱུ་ཞེས་པའི་ངོན་ནི་གསལ་སྣང་གཉིས་སུ་མེད་། #
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་པ་དང་།
གསལ་སྣང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་ང་རང་
ཚོའི་ད་ལྟའི་སྐད་ཅིག་མའི་ནམ་རྟོག་འདི་རང་ལ་གསལ་སྣང་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་ལས།
དེ་མ་གཏོགས་ད་ལྟའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཤེས་པ་འདི་ལས་གཞན་
ལོགས་སུ་གསལ་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བའམ་ཚོས་སྐྱུ་ཞེས་པ་ཁ་ཁ་
གཞན་མེད་པ་དང་། # # #

As expressed above, the primordial nature of mind is empty, essence of clear light. Mind's innate nature itself is Dharmakaya, and the meaning of Dharmakaya is that primordial knowing, the union of luminosity and emptiness, that primordial knowing, the luminosity-emptiness, that is none other than this momentary thought. There is no such primordial knowing, no luminosity-emptiness, to be found anywhere outside of or other than this momentary thought itself.

Wisdom, or rather Dharmakaya, is not apart from this.

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྷན་ན་སངས་རྒྱས་རེད་མ་གཏོགས་སེམས་
 ཅན་རེད་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་
 འོ་མ་ཤེས་པས་དོན་མེད་པར་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུང་གི་ཡོད།
 དཔེར་ན་འབྲུགས་གོང་གི་རྣམ་པའི་གཟུགས་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་ག་
 ཚད་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཚང་མའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཚུ་ལས་གཞན་དུ་
 བྱུར་པ་ཞིག་མེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
 པའི་རིགས་འདྲ་མིན་ག་ཚད་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཆ་ཚང་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་།

གནས་སྐབས་རྒྱན་གྲང་བ་དང་འབྲུགས་པའི་སྐྱམ་སོགས་ལས་
 འབྲུགས་གོང་དེ་ཚུ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་བཞིན།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་
 བའི་གཞིས་སྤང་གི་འབྲུལ་བ་འདི་བྱུང་བ་རེད།
 དོན་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་།འབྲུགས་གོང་ཆག་ཡག་གི་རྒྱ་
 རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚུ་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་ཡང་འདོར་བ་མེད་
 པ་བཞིན། ང་རང་ཚོའི་སེམས་དེ་རིགས་དུག་གི་གནས་སྤྱུ་སྤྱད་བསྐྱེད་
 སྣ་ཚོགས་པ་ག་ཚད་ཚུང་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡི་ཤེས་ཚོས་
 རྐྱའངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མེད་པ་རེད།#

From the vantage point of mind's nature, we are buddhas not sentient beings. However, not recognizing that we have always been buddha, we sentient beings meaninglessly experience the suffering of samsara. For example, ice can freeze and take all sorts of shapes and forms, but in essence there is nothing in any of those ice sculptures apart from water. In the same way, no matter how many different appearances arise in the outer world, in essence they are nothing other than the nature of mind. However, referring again to the ice example, due to temporary conditions of temperature, water and ice appear to be totally separate entities. In the same way, due to karma and negative emotions—that is, because of self-grasping—the confused perception of dualistic appearance of samsara came to be. Although there are all kinds of conditions that lead to water freezing, ice has never been devoid of the nature of water. Similarly, no matter how many different kinds of sufferings we experience in the world of samsara, the nature of our minds has never changed, has never been anything other than the essence of primordial awareness—the Dharmakaya.

ཚོས་སྐྱེསྐྱོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུང་བ་དང་།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 བཟང་ངན་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
 བདེ་གཤེགས་སྣང་པོས་གནས་རིགས་སེམས་ཅན་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་
 རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།

Thus, sentient beings are pervaded by emptiness—the Dharmakaya. The suchness nature of Buddha is no better, no different, than the suchness nature of sentient beings, for the suchness nature is inseparable. Beings who are bound in samsara are still in the family of Buddha, still have buddha nature. The Dharmakaya is there as the ground, path, and fruit present in everyone.

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོའི་
 རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉི་མ་དང་ཟེར་བཞིན་དུ་བྲལ་འབྲས་གྱི་

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡི་ནས་རང་ཆས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་ལ་སློབ་ལྷན་གྱི་དྲི་མ་མ་ལུགས་ཀྱང་། ཉེ་མ་སློན་གྱིས་
 སློབ་ན་འོད་ཟེར་མི་མངོན་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྐྱུ་དེའི་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སློབ་ལྷན་གྱི་མས་སློབ་པས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ནའང་།
 ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་པ་དེ་དག་བསལ་ནས།
 འབྲས་བུ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ།

What the above line illustrates is that in the basic ground the innately pure buddha nature is always present in sentient beings, and like the sun and its rays it is already imbued with all the innate qualities of purity and fruition. This already perfect state has always already been innately present in all beings, spontaneously. Even though temporary, adventitious obscurations can never defile or injure the innate nature of mind, which is the very essence of buddhahood, just as clouds can veil the direct view of the sun's rays, adventitious obscurations veil the direct view of the Dharmakaya, of its innately perfect qualities of purity and fruition. On the path, through the two accumulations, we can clear away the obscurations and directly actualize the state of buddhahood imbued with the two purities—innate and realized.

སེམས་རང་ལུགས་སུ་སྣོད་དེ་སྣོད་ནས་བཞག་པས།
 སེམས་ཉིད་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སང་ངེ་ཡེ་རེ་གནས་
 པའི་ངོ་བོ་ལ་གཅེར་རེར་བལྟས་པའི་ངང་ལ་རྣམ་རྟོག་གང་འགྱུས་པ་
 དེའི་ངོ་བོ་ལ་གཅེར་བ་ཅིག་སྟོས་ལ།
 རྣམ་རྟོག་དེ་ག་ངོས་བཟུང་མེད་པ་གཉུག་མ་གསལ་སྟོང་གི་ངང་
 རྣམ་རྣམ་རྟོག་ལྡོ་ཚོགས་སུ་ཤར་ཡང་དེ་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་དེ།
 དཔེར་ན་ཚུ་ལ་ཅ་ལྷབས་སུ་ཆིལ་ཡང་། ལྷབས་དེ་ག་ཚུ།
 ཚུ་ལས་ཀྱང་ལྷབས་གཞན་མ་ཡིན།
 ལྷབས་ལས་ཀྱང་ཚུ་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ།

When mind is let go, relaxing in its natural state, look directly into the essence of mind itself, this open, vivid, present awareness, clear and without thoughts. As you are resting in this nature, whatever thoughts surface, look directly into the essence of the thoughts. Meditate as before and gain conviction. These very thoughts that are unceasing are nakedly present, clarity-emptiness. Consider, for example, the waves that rise and fall on the surface of the ocean— they are the ocean. There are no ocean waves apart from the ocean. There is no ocean outside of or apart from the waves. It is just like that.

རྟོག་པ་ངན་པ་ཅིག་ལོགས་སུ་སྤང་མ་དགོས།
 གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ལོགས་ནས་བཅའ་མི་དགོས་ཏེ།
 གང་དང་གང་གིས་འཆིང་བ་འདི་ཉིད་ཤེས་ན་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ལམ་བྱུང་པར་བ་འདི་རྟོགས་ན་ཆོ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ལ།
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐོལ་པ་ཞིག་སྐྱེས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་མ་འབྲང་
 བར་ངོ་བོ་ལ་གཅེར་བཞུགས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་
 བཞག་པས། འདོད་ཆགས་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་ཤར་ཅ་ན་འདོད་
 ཆགས་མ་སྤངས་པར་རང་སར་དག་རང་སར་གྲོལ་ཞེས་ཀྱང་བེད།
 དེ་ག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་ཆར་ལ་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་ངོ་
 བོ་ལ་བཞུ་ཡིན་བཞག་པས་རང་དག་རང་གྲོལ་གཞི་
 མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་ཤར་ན།
 དེ་ག་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་ཡང་བེད།
 རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་གཅེར་རེར་བཞུ་ཡིན་བཞག་པས།
 རང་བཞིན་མེད་པར་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དུག་ལྷ་ལམ་འབྱེད་གྱི་
 གདམས་ངག་ཡང་བེད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱུང་ན།

A negative thought does not need to be rejected or rid from your mind. You need not try to find some wisdom to counteract the negative thought. Whatever is holding you down, if you realize this extraordinary path, in which simply recognizing whatever arises enables it to naturally release on its own, then you will become a buddha in one lifetime. If strong desire emotion arises, do not follow after it or get lost in it. Instead, look directly into the essence of that desire and rest your mind there without wavering.

When desire arises it is rootless and groundless. This is known as not rejecting desire, but rather as desire purified into its own nature, desire liberated in its own ground. That itself is discriminating wisdom. That itself is Buddha Amitabha. In the same way, at the arising of the five emotional poisons, 28 do not follow after or indulge in them, but look into their essence and rest there. By doing so, the emotions and thoughts are pure in their own ground, are naturally free in their own nature. They arise, but they are rootless. These are the five wisdoms. These are the five buddhas.

29 Whatever thoughts or emotions arise, look directly into their essence and rest there. When you do this, the thoughts or emotions naturally self-release for they have no intrinsic realness. This practice is from the oral instructions for taking the five poisons onto the path. This practice should be understood and sustained.

མཐུན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་
 རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་སློན་ཚོགས་དངས་ན་གཟའ་སྐར་བཀྲ་བའི་
 གཞུགས་བཞིན་ནོ། །
 སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་རྗེས་ནི།
 འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་བསྐྱོ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལྟེ། །
 ཚོགས་གཉིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལ། །
 སློན་ལམ་གྱིས་བྱི་དོར་མ་བྱས་ན། །
 དགོས་འདོད་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས། །
 རྗེས་བསྐྱོ་བ་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །

བསྐྱོད་ཆུང་འདི་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་ངང་ནས་འགག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྐྱོད་ཞིང་སློན་ལམ་འདེབས་པ་ཚོར་བུ་ལ་བྱི་
 དོར་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད།
 དེ་ལྟར་བསྐྱོས་པས་རང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
 འབྲས་འགྲུབ་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་ལས་དགོས་འདོད་བྱུང་བའི་
 གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ། །

The Conclusion- The Dedication

Finally, we come to the conclusion of the Fivefold Path, which consists of sealing through a dedication made with the three spheres in their complete purity. As it is said,

*If the wish fulfilling gem of the two accumulations
 Is not polished by aspiration,
 The results we've hoped for will not arise.
 Attend ardently, therefore, to this final dedication,
 And offer out these roots of virtue -embody the wish fulfilling jewel-
 the cause of the accumulations of merit and wisdom!*

When we engage in the dedication stage, we do this from within a state that is devoid of conceiving of the three spheres, and we think, “ So that every sentient being, unceasing and limitless in number, may be reach the state of Enlightenment, I make this dedication...” In this way, we should establish our practice of dedication, and take on the embodiment of the wish-fulfilling jewel that, through aspiration, rubs to a shining polish!

It is through sealing with a dedication in this way, that we bring about the fruition of accomplishing both the temporary and ultimate purposes of others and ourselves. This pure dedication at the end is the wish-fulfilling gem through which all needs and desires are accomplished!

འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་བསགས་ཡོད་དག་བ་བསྒྲི། །
 དེས་ན་འདྲིར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་པ་རྣམས་དང་།
 འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དག་བའི་རྩ་བ་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དག་བའི་རྩ་བ་མཐའ་དག་སེམས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་གཞུང་ནས་དག་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་རང་གཞན་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷགས་ཏེ།
 ལྷོན་དང་ཉེས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་ཅིང་།
 བདེ་ལེགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་མཛོད་མངོན་དུ་གྱུར་ནས།
 ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོ་བ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཡིན་ནོ་
 གསུངས།

All the virtues possessed and accumulated in samsara and nirvana are dedicated:*
 This being so, here [the intent is that] all virtues—all that are contaminated and all that are unstained—of all the buddhas of the three times, all bodhisattvas, shravaka noble ones, pratyek-abuddhas,** and the entire measure of all virtues of all [ordinary] beings, are all to be gathered together into the mandala of one’s mind. And taking all of those virtues in one’s own mind stream and those of all others without exception, dedicate them for the attainment of precious unsurpassable enlightenment, so that all collections of errors and faults are completely purified and the treasure trove of all happiness and good qualities becomes manifest: as it is taught, this Dharma is extremely important.

#

དེ་ལྟར་པ་ཅིག་ཚོས་ཀྱི་སླ་མའི་བྲགས་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་བྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བྱུང་ཚོས་རྣམས།
 ཡི་གའི་རིས་སུ་བྲིས་པ་འདི་ལ་རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་དག་གངས་རི་
 ལྟར་དུ་དཀར་བའི་དགོ་བ་འདིས།
 རིན་ཚེན་གྱི་བཟུན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་དེའི་མཐུས་འཇིག་
 རྟེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་གནས་པའི་མི་ཤེས་
 པ་གཏི་མུག་གི་ཚོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འབྲལ་ཞིང་།
 ས་ལམ་མཐའ་དག་མཐའ་ཕྱིན་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་
 ཡི་ཤེས་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་པའོ། །

And by this virtue, which is as white as the completely pure snow
 mountains, and which comes from having written down the words
 of the extraordinary special Dharma arisen from the enlightened
 mind stream of the Dharma lama who is a father, may the teach-
 ings of Rinchen [Pal Jigten Sumgön] spread in the ten directions.
 And by this power, may the mind streams of the sentient beings
 of the world become completely free from all of the accumulated
 ignorance and delusion abiding [in their mind streams] from be-
 ginningless time, and may all the paths and bhumis be perfected,
 and the omniscient buddha bodies and all wisdoms without ex-
 ception be attained. This is the aspiration.

ཐ་མར་དགོ་བ་མཚུག་གི་དོན།
 སྒྲོན་བསགས་དགོ་བ་ཕྱན་བྱ་ཡིས་ཉེར་ལེན་བྲས་ཏེ།
 འདིར་འབད་བསོད་ནམས་ཕྱན་བྱ་ཡི་བདག་རྒྱེན་དང་འགྲོགས་ཏེ།
 དྲགས་བརྒྱུད་གྲུབ་པའི་གཙུག་རྒྱུན་ལྗོསྐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་
 གྱི་ཕྱག་ཚེན་ལྷ་ལྷན་གྱི་འབྲེལ་བ་འདིས་མཐའ་ཡས་
 པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་རྣམ་གྲོལ་ཐར་བའི་གོང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཅུ་

འགྲུབ་བར་སྒོམ། །
སྐར་ངས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་འགྲེལ་བ་མགའ་ཞིག་བྲིས་
པའི་ནང་ཕྱག་ཆེན་ལྷ་ལྷན་གྱི་དོན་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ལྷུ་དུ་སྦྱང་ནས་
ནང་ཚོས་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་
བསྐྱེད་ཀྱི་དཔར་བསྐྱེད་ལྷུ་བ་ཡིན་ལོ།

Part Three:

Virtue at the end - The Dedication

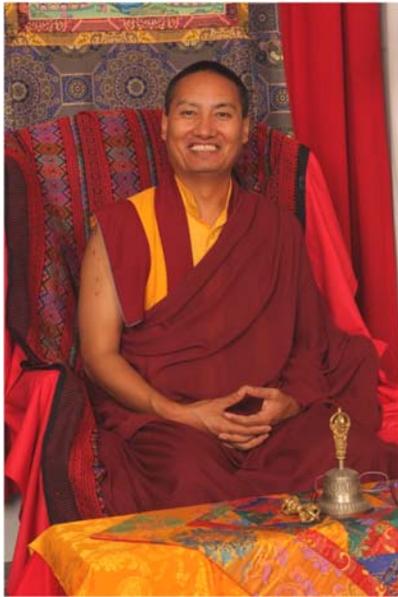
By the cause of whatever little virtue I have previously accumulated, and by the empowering condition of the humble merit arisen from these efforts, I pray that this commentary on The Fivefold Path Mahamudra of Jigten Sumgon, who is the crown ornament of the Kagu Practice Lineage, becomes the unceasing cause for limitless wayfarers to enter into the sphere of complete enlightenment.

Excerpting passages from within some of my previously written commentaries such as *Stages of Meditation Awakening the Mind*, and others, I have extracted out the substantive material that completely contains the meaning of the Fivefold Path of Mahamudra, , and have composed and printed this commentary with the intent to benefit those with a sincere desire to strive in the practice of the Dharma.

Khenpo Samdup,
January 15, 2016.

མཁན་པོ་དགོན་མཚོག་བསམ་འགྲུབ་ནས་ཨ་རིམ་ལྷ་ལྷན་ཨོ་ཏར་ཡོག་
མགའ་ཆེན་ཚོས་ཚོགས་དུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་བ་༠༡
པའི་ཚེས་པ་ ༡༥ཉིན་འགྲུབ་པར་བསྐྱེད་པའོ

This was written in
Garchen Buddhist Center
Ohio, United States,
by Khenpo Konchog Samdup

Ven. Khenpo Samdup was born in Tibet and is a longtime student of His Eminence Garchen Rinpoche. He studied the philosophy of the four schools of Tibetan Buddhism under numerous khenpos, such as Khenpo Munsel and Khenpo Jigme Phuntsok. He taught for five years at Kagyu College in India founded by His Holiness Drikung Kyabgon Chetsang, from whom he received the vast teachings and transmissions of the Drikung Kagyu Lineage. His current writings include Learning Buddhism: Source of Temporary and Permanent Happiness, commentaries on Jigten Sumgön's Gongchig: Clarifying the Central Thoughts of

the Single Intention, and Stages of Meditation: Awakening the Mind, Supplication to the Ultimate Illustrious Tara. Presently, he is the spiritual director at Gar Drolma Buddhist Learning and Meditation Center in Dayton, Ohio and the Drikung Dharma Surya Center in Fairfax, Virginia.

Gar Drolma Buddhist Learning and Meditation Center
1329 Creighton Avenue
Dayton, OH 45420

gardrolma.org
sangha@gardrolma.org

Drikung Dharma Surya Center
5300 Ox Road
Fairfax, VA22030

drikungdhamasurya.org
drikungdhamasurya@gmail.com

